

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 4Csp/98/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119414650
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michaela Králiková
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2021:6119414650.2

Uznesenie

Okresný súd Revúca v právnej veci žalobcu Inkasáreň, s.r.o., IČO: 35 777 974, so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava - Mestská časť Staré Mesto, právne zastúpeného Mgr. Zuzanou Bírovou, advokátkou so sídlom Advokátskej kancelárie v Bratislave - mestská časť Nové Mesto, Americká 2, proti žalovanej L. V., G.. XX.XX.XXXX, E. K. A. XXX/XX, XXX XX P., E. Č. K. O. X, XXX XX C., U. F. I., Č. P., v konaní o zaplatenie 70,70 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Vyhlasuje sa, že Okresný súd Revúca nemá právomoc vo veci konať.
- II. Konanie sa zastavuje.
- III. Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov konania.
- IV. Žalobcovi sa vracia súdny poplatok zo žaloby vo výške 16,50 eur prostredníctvom Slovenskej pošty, a.s. - prevádzkovateľ systému, po právoplatnosti tohto uznesenia.
- V. Nariaďuje sa Slovenskej pošte, a.s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124, so sídlom Partizánska cesta 9, 975 99 Banská Bystrica, aby vrátila žalobcovi súdny poplatok zo žaloby vo výške 16,50 eur najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného uznesenia.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 30.10.2019, postúpenou Okresnému súdu Revúca dňa 29.12.2020, sa žalobca voči žalovanej domáhal zaplatenia sumy 70,70 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 70,70 eur od 28.05.2019 do zaplatenia, náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume 3,- eur a náhrady trov konania, a to titulom cestovného vo výške 0,70 eur a úhrady vo výške 70,- eur, lebo žalovaná napriek realizovanej preprave dňa 27.05.2019 o 08.40 hod. na linke č. X č. vozidla XXXX na výzvu kontrolného orgánu právneho predchodcu žalobcu Dopravného podniku Bratislava, a.s. sa nepreukázala platným cestovným lístkom a odmietla uhradiť cestovné a sankčnú úhradu za nepreukázanie platného cestovného lístka počas jazdy. Žalobca ďalej žalobu odôvodnil tým, že pohľadávku vyplývajúcu z hlásenia o porušení tarifných a prepravných podmienok č. XXXXXXXX žalobca nadobudol od svojho právneho predchodcu - spoločnosti Dopravný podnik Bratislava, a.s. na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok, čo bolo žalovanej oznámené listom zo dňa 13.09.2019, čím vzniklo žalobcovi právo na vymáhanie predmetnej pohľadávky. Nakoľko právny zástupca žalobcu vyzval žalovanú doporučeným listom zo dňa 18.09.2019 na úhradu pohľadávky, žalobca si uplatnil tiež náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky v sume poštovného v celkovej sume 3,- eura a nárok na náhradu trov konania pozostávajúcich zo zaplateného súdneho poplatku a trov právneho zastúpenia.

2. Lustráciou v registri tunajšieho súdu bolo zistené, že na Okresnom súde Revúca, sp. zn. 7P/18/2018, sa vedie konanie o návrhu žalovanej ako matky o zníženie výživného na maloleté deti, z ktorého spisu

vyplývalo, že žalovaná L. V. sa minimálne od januára 2020 spolu so svojim manželom Š. V. a dcérou V. zdržiava v Českej republike a zásielky aktuálne preberá na adrese v okrese F. I. v obci C., G. F. O. X, nakoľko z bytu svojho otčima v Bratislave sa musela vysťahovať.

3. Súd doručoval žalovanej na vyššie uvedenú adresu bydliska v Českej republike žalobu s prílohami s poučením slabšej strany sporu v spotrebiteľskom spore a s poučením podľa čl. 18 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len "Nariadenie"), v zmysle ktorého je na prejednanie a rozhodnutie predmetnej spotrebiteľskej veci daná právomoc súdov Českej republiky. V zmysle čl. 26 Nariadenia bolo žalovanej dané poučenie, že v danej veci bude právomoc súdu Slovenskej republiky založená v prípade, že žalovaná sa konania zúčastní, tzn. vyjadrí sa k žalobe bez toho, aby namietala absenciu právomoci súdu Slovenskej republiky. V prípade, že sa žalovaná k žalobe nevyjadrí (nezúčastní sa konania), bola poučená, že súd Slovenskej republiky aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc konať vo veci. Zásielka bola žalovanej doručovaná do vlastných rúk v súlade s platnými predpismi Českej republiky prostredníctvom dožiadaného U. A. Z. F. I. a žalovanej bola osobne doručená dňa 21.04.2021.

4. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "Civilný sporový poriadok"), ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesnú podmienky").

5. Podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

6. Podľa 9 Civilného sporového poriadku, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.

7. Právomoc súdu je procesnou podmienkou, ktorú súd skúma z úradnej povinnosti (ex officio) kedykoľvek v priebehu konania. Právomocou súdu je oprávnenie a povinnosť riešiť otázky, ktoré zákon zveruje do jeho pôsobnosti. Nedostatok právomoci je neodstrániteľnou vadou konania, ktorá má za následok zastavenie konania. V danom prípade súd zistil, že žalovaná má bydlisko na území iného členského štátu Európskej únie, konkrétne na území Českej republiky. Pre určenie právomoci súdu príslušného členského súdu na prejednanie a rozhodnutie veci s cudzím prvkom je rozhodujúca právna úprava obsiahnutá v Nariadení Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1215/2012 z 22. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie“).

8. Zmluva o preprave osôb uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou dňa 27.05.2019 je spotrebiteľskou zmluvou. Spotrebiteľom je v zmysle platnej úpravy fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Dodávateľom je zase osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Predmetom uvedenej zmluvy bol záväzok právneho predchodcu žalobcu ako miestneho prepravcu v hlavnom meste Slovenskej republiky prepraviť žalovanú ako cestujúcu do miesta určenia riadne a včas a záväzok žalovanej zaplatiť prepravcovi za použitie dopravného prostriedku miestnej hromadnej dopravy určené cestovné.

9. Súd skúmal, či je daná právomoc súdu Slovenskej republiky, konkrétne Okresného súdu Revúca, v zmysle Nariadenia. Ustanovenia o právomoci súdu členského štátu na konanie sú upravené v II. kapitole Nariadenia, a podľa základnej zásady vyjadrenej v článku 18 bod 2, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu, ak nie je v tomto nariadení ustanovené inak. Slovenský právny poriadok neobsahuje legálnu definíciu pojmu "bydlisko fyzickej osoby". Podľa ustálenej judikatúry bydliskom fyzickej osoby treba rozumieť miesto, kde sa osoba skutočne zdržiava, s úmyslom zdržiavať sa tu natrvalo, a nie je ho možné stotožňovať s pojmom trvalý pobyt v zmysle zákona č. 253/1998 Z. z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky.

10. Šetrením pobytu žalovanej bolo zistené, že žalovaná sa dlhodobo zdržiava v Českej republike. Súdna zásielka obsahujúca žalobu spolu s prílohami a poučením podľa Nariadenia bola žalovanej na území Českej republiky riadne doručená do vlastných rúk. Z uvedeného vyplýva, že žalovanú, ktorá má svoje bydlisko na území Českej republiky možno žalovať iba na súdoch tohto členského štátu Európskej únie, lebo iba tie majú právomoc vo veci konať.

11. Podľa článku 5 bod 1 zároveň platí, že osoby s bydliskom na území členského štátu možno žalovať na súdoch iného členského štátu len na základe kritérií upravených v oddieloch 2 až 7 tejto kapitoly. Právomoc vo veciach spotrebiteľských zmlúv je osobitná právomoc a je upravená v oddieloch 4 predmetného Nariadenia.

12. Podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady (EÚ) č. 1215/2012 z 22. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie“), ak nie je v tomto nariadení uvedené inak, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského štátu.

13. Podľa čl. 17 ods. 1 Nariadenia vo veciach týkajúcich sa zmluvy uzavretej spotrebiteľom na účely, ktoré nie je možné považovať za súčasť jeho podnikania alebo povolania, sa právomoc určí podľa tohto oddielu, pričom nie sú dotknuté ustanovenia článku 6 a článku 7 bod 5, ak ide:

a) o zmluvu o predaji tovaru na splátky alebo

b) o zmluvu o úvere splatnom v splátkach alebo zmluvu o akejkoľvek inej forme úveru, ktorým sa má financovať predaj tovaru, alebo

c) vo všetkých ostatných prípadoch o zmluvu uzavretú s účastníkom, ktorý obchoduje alebo podniká v členskom štáte bydliska spotrebiteľa alebo akýmkoľvek spôsobom smeruje takéto činnosti do tohto členského štátu alebo do viacerých štátov vrátane tohto členského štátu, a zmluva spadá do rozsahu týchto činností.

14. Podľa čl. 18 ods. 2 Nariadenia druhý účastník zmluvy môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko.

15. Podľa článku 19 Nariadenia od ustanovení tohto oddielu sa možno odchýliť len dohodou

1. dojednanou po vzniku sporu, alebo

2. ktorá umožňuje spotrebiteľovi začať konanie na iných súdoch než tých, ktoré sú uvedené v tomto oddiele, alebo

3. dojednanou medzi spotrebiteľom a druhým účastníkom zmluvy, ak obaja majú v čase uzavretia zmluvy bydlisko alebo obvyklý pobyt v tom istom členskom štáte, ktorá udeľuje právomoc súdom tohto členského štátu za predpokladu, že takáto dohoda nie je v rozpore s právnym poriadkom tohto členského štátu.

16. Nárok uplatnený žalobcom v predmetnom konaní vyplýva zo spotrebiteľskej zmluvy, preto je daná osobitná právomoc súdu podľa bydliska spotrebiteľa, z dôvodu absencie dohody o výbere súdu medzi stranami sporu. Z uvedeného dôvodu je daná osobitná právomoc vecne a miestne príslušného súdu v Českej republike. Právomoc súdu Slovenskej republiky nie je daná. Dôvodom je skutočnosť, že druhý účastník spotrebiteľskej zmluvy v zmysle článku 18 bod 2 Nariadenia môže žalovať spotrebiteľa len na súdoch členského štátu, v ktorom má spotrebiteľ bydlisko. Súd mal preukázané, že žalovaná, ktorá vystupuje v postavení spotrebiteľa, nemá na území Slovenskej republiky bydlisko, ale dlhodobo sa zdržiava a býva na území Českej republiky, kde vycestovala spolu so svojou rodinou.

17. Podľa čl. 26 ods. 1 Nariadenia, okrem právomoci založenej na iných ustanoveniach tohto nariadenia má právomoc súd členského štátu vtedy, ak sa žalovaný zúčastní konania. Toto kritérium sa neuplatní, ak sa žalovaný zúčastní konania, len aby namietol absenciu právomoci, alebo ak má iný súd výlučnú právomoc podľa článku 24.

18. Podľa čl. 28 ods. 1 Nariadenia, ak je osoba, ktorá má bydlisko v jednom členskom štáte, žalovaná na súde iného členského štátu a nedostaví sa na tento súd, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc, ak si právomoc nemôže založiť na ustanoveniach tohto nariadenia.

19. Právomoc Okresného súdu Revúca môže byť založená aj postupom podľa čl. 26 ods. 1 Nariadenia, ak sa žalovaná vyjadrí k žalobe bez toho, aby súčasne s týmto vyjadrením vzniesla námietku nedostatku právomoci súdu. Súd preto doručil žalobu spolu so všetkými prílohami žalovanej na známu adresu bydliska v Českej republike a vyzval ju na doručenie písomnej odpovede. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadrila a ani iným spôsobom neprejavila záujem zúčastniť sa konania a z tohto dôvodu nedošlo k založeniu právomoci súdu SR ani postupom podľa čl. 26 Nariadenia (tzv. podrobením sa právomoci súdu, ktorému napadla žaloba).

20. Na základe vyššie uvedených skutočností, citovaných zákonných ustanovení a právneho aktu Európskej únie súd dospel k záveru, že Okresný súd Revúca, pred ktorým sa konanie začalo, nemá všeobecnú a ani osobitnú právomoc založenú Nariadením, a ani dohodou zmluvných strán. Nedostatok právomoci súdu Slovenskej republiky predstavuje v danom prípade neodstrániteľný nedostatok podmienky konania a má za následok zastavenie konania. V opačnom prípade, ak by Okresný súd Revúca vo veci začal konať a s konečnou platnosťou by vo veci rozhodol, hoci by nemal na konanie právomoc, malo by to pre žalobcu za následok nevykonateľnosť takéhoto rozhodnutia v cudzine, a to i v Českej republike, t.j. v mieste bydliska žalovanej.

21. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

22. Žalobca zavinil zastavenie konania podaním žaloby na súd Slovenskej republiky, ktorý nemá právomoc vo veci konať, preto právo na náhradu trov konania vzniklo žalovanej. Vznik trov konania na strane žalovanej z obsahu súdneho spisu súd preukázaný nemal, preto jej súd žiadnu náhradu trov konania nepriznal.

23. Podľa § 11 ods. 1 prvej a druhej vety zákona č. 71/1992 o súdnych poplatkoch v platnom znení (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“) poplatok sa vráti, ak ho zaplatil ten, kto nebol povinný platiť alebo kto ho zaplatil na základe nesprávneho rozhodnutia súdu. Poplatok sa taktiež vráti, ak súd konanie zastaví pre nedostatok právomoci.

24. Podľa § 11 ods. 3 prvej vety zákona o súdnych poplatkoch poplatok splatný podaním žaloby, návrhu na začatie konania, odvolania, žaloby na obnovu konania alebo dovolania sa vráti, ak sa konanie zastavilo, ak sa žaloba, návrh na začatie konania, odvolanie, žaloba na obnovu konania alebo dovolanie odmietlo alebo vzalo späť pred prvým pojednávaním bez ohľadu na to, či bol vydaný platobný rozkaz; to neplatí, ak bolo dovolanie odmietnuté z dôvodu, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

25. Podľa § 11 ods. 4 prvej vety zákona o súdnych poplatkoch okrem poplatku v rozvodovom konaní a poplatku, ktorý sa vracia podľa odseku 1, sa poplatok alebo jeho časť (preplatok) vracia krátený o 1 %, najmenej však 6,70 eura.

26. Podľa § 11 ods. 6 písm. b) zákona o súdnych poplatkoch orgány uvedené v § 3, ktoré sú zapojené do centrálného systému evidencie poplatkov, zašlú bez zbytočného odkladu odpis právoplatného rozhodnutia o vrátení poplatku alebo preplatku prevádzkovateľovi systému, ktorý poplatok alebo preplatok vráti najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného rozhodnutia o vrátení poplatku alebo preplatku; ak orgán štátnej správy súdov alebo orgán prokuratúry nevydal rozhodnutie, zašle písomné upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti podľa osobitného zákona⁷⁾ a prevádzkovateľ systému vráti poplatok najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia písomného upovedomenia.

27. Podľa § 11 ods. 13 zákona o súdnych poplatkoch nárok na vyplatenie poplatku alebo preplatku na základe odpisu právoplatného rozhodnutia alebo písomného upovedomenia o spôsobe vybavenia sťažnosti podľa osobitného zákona zaniká po uplynutí desiatich rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom sa stalo právoplatným vydané rozhodnutie o vrátení poplatku alebo preplatku alebo bolo vydané písomné upovedomenie o spôsobe vybavenia sťažnosti podľa osobitného zákona.

28. Podľa § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch o vrátení poplatku podľa § 11 nemôže súd rozhodnúť po uplynutí troch rokov od konca kalendárneho roka, v ktorom bol zaplatený; to neplatí, ak sa žaloba, návrh na začatie konania, odvolanie, žaloba na obnovu konania, dovolanie alebo kasačná sťažnosť vzala späť pred prvým pojednávaním.

29. Na základe vyššie uvedených skutočností a v súlade s citovanými ustanoveniami zákona, súd súčasne rozhodol o vrátení súdneho poplatku zo žaloby žalobcovi. Nakoľko konanie bolo zastavené pre nedostatok právomoci, súdny poplatok zo žaloby sa v súlade s ustanovením § 11 ods. 1, 4 zákona o súdnych poplatkoch vracia nekrátený v zaplatenej výške 16,50 eur. Súdny poplatok zo žaloby bude žalobcovi vrátený prostredníctvom príslušného prevádzkovateľa systému tak, ako je to

uvedené vo výrokovej časti, po právoplatnosti tohto uznesenia, v lehote najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného uznesenia. Lehota v zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch, v rámci ktorej možno rozhodnúť o vrátení súdneho poplatku, neuplynula.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Revúca na Krajský súd v Banskej Bystrici v 2 písomných vyhotoveniach.

V odvolaní je potrebné uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, spisovú značku konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a podpis. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.